

Hunne nesten bouwen ze gelijk de specht in holen. Zoodra het vrouwtje begint te broeden, wordt de opening van het hol door het mannetje met klei dichtgemaakt. Alleen eene kleine opening blijft open, waardoor het vrouwtje ademt en gevoed wordt.

Niettegenstaande ik eene premie aan de bevolking heb uitgelooft voor zoo'n nest heb ik er tot nu toe nog geen gekregen. Het zou wel interessant zijn te weten, of deze dieren hunne nesten zelf uithouden of dat ze het in holle boomen maakten. Wel heb ik vroeger zoo'n nest gezien, maar niet nader onderzocht. Ik geloof niet, dat ze in staat zijn hun nest zelf uit te hollen, daar de hoorn op den snavel hun zou bemoeilijken. Jammer is het, dat bij het uitdrogen der kop de hoorn van kleur verschiet. Zou hier niets tegen te doen zijn? Wel kan men de kleur weer te voorschijn brengen door met een mesje den hoorn af te krabben, maar hiermede wordt hij hoe langer hoe dunner. Deze Rangkoks laten zich slechts eenige maanden van het jaar zien en wel wanneer de Waringin-boomen vruchten dragen. De andere maanden trekken ze dieper het bosch in of trekken naar andere plaatsen om hun voedsel te zoeken.

Dit is echter niet het geval bij de Poespoesano, deze blijven het geheele jaar door op de plaats.

Aan het verzoek van Dr. K. een exemplaar te sturen, zal ik gaarne voldoen, maar moet hiermede wachten, totdat ik een mannetje en vrouwtje heb, geschikt om op te zetten.

TH. J. M. DE VILLENEUVE.

EEN PARASIE TVLIEG.

Eenigen tijd geleden vond ik op het tuinpad onder een *Manggis*-boom een mooie, groote, geelharige rups. Vluc en levendig kroop ze voort; ze had blijkbaar haast. Ik pakte ze op en nam ze mee naar school, waar ik haar een plaatsje gaf in een groote stopflesch, die ik sloot met een passend deksel. Slechts een kiertje voor luchtversching liet ik open. Daar zat de langharige gast met een *Manggis*-blad in haar glazen paleis. Ik had haar het blad gegeven om haar niet geheel zonder voedsel te laten. Ze gedroeg zich echter zeer eigenaardig.

Van het blad at ze niet: misschien was dat niet naar haar smaak, of had ze zich van te voren al zat gegeten? Hierin school de eigenaardigheid dan ook niet. Maar de meeste groote rupsen, die ik tot heden heb opgesloten, hielden zich vrij rustig in haar gevangenis, schikten zich in haar lot en begonnen zich, misschien bij gebrek aan betere bezigheid, maar in te spinnen. Niet alzo deze rups; onrustig kroop ze heen en weer door de flesch. Wel spon ze haar draden af, want langs alle kanten was de flesch ± 1 dM. hoog met fijne glanzende draden bekleed, maar van inspinnen kwam niets. Uit een en ander meende ik te mogen opmaken, dat de rups de wandelende provisiekast was van de larven eener Sluipwesp. Ik wachtte dus af wat er komen zou.

Nadat het dier een paar dagen zoo te keer was gegaan, vond ik het dood liggen in de flesch. Nog altijd verwachtende sluipwespen te krijgen, liet ik de doode rups stilletjes liggen, tot ik na misschien een dag of drie bij de doode rups 30 bruine, langwerpige coconnetjes van ruim $\frac{1}{2}$ cM. lengte zag liggen. Daar zijn nu de sluipwespen, dacht ik. Alleen vond ik het vreemd, dat de coconnetjes zoo groot waren en zich geheel buiten de rups bevonden. Ik liet alles rustig liggen en na een week ongeveer zat de flesch vol gewone kamervliegen.

Was alles vreemd gegaan, dit laatste vond ik nog het vreemdst. Ik ben er zeker van, dat geen vlieg bij de doode rups is gekomen in de flesch. Dat dier moet dus op de een of andere manier tijdens haar leven de eieren van de vlieg hebben binnengekregen. Maar hoe?

En nu vraag ik me af: Is die lastige kamervlieg, van wie voor zoover ik weet, niets goeds bekend is, toch een verdelger van rupsen, iets waarvoor de sluipwespen zoo hoog geprezen worden? Of is hier slechts toeval in het spel?

Tondano, 15 Juni 1912.

A. S.

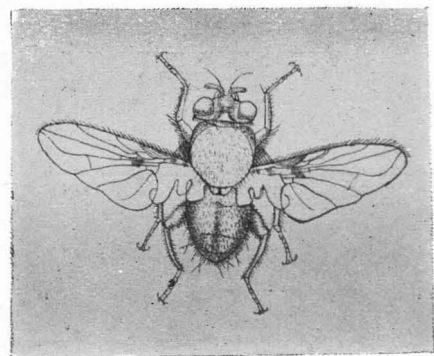
NASCHRIFT DER REDACTIE.

Zonder uw vlieg gezien te hebben, kunnen we niet uitmaken tot welke soort ze behoorde. Maar ongetwijfeld is het *niet* de gewone kamervlieg geweest, welker larve in allerlei afval, o.a. mest leeft. Meer dan waarschijnlijk was het een parasietvlieg, behoorende tot de onderfamilie der Tachinidae. Deze vliegen vertoonen eene soms zeer groote

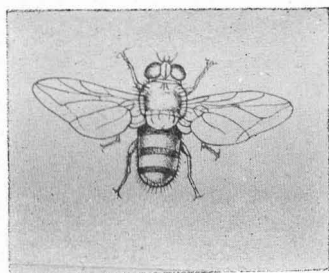
gelijkenis met de gewone kamervlieg, waarvan men ze echter in den regel gemakkelijk kan onderscheiden, doordat de parasietvliegen een groot aantal stijve haren op het achterlijf dragen. In levenswijze komen de parasietvliegen met sluipwespen overeen. Gewoonlijk zijn ze niet in het bezit van een legboor, dientengevolge worden de eieren in den regel ook niet *in* doch *op* het lichaam van haar slachtoffers (rupsen en kevers) gelegd. De uit de eieren komende pootloze larven (maden) dringen nu een stusschen de segmenten, dan weer door de stigmata (ademhalingsopeningen), misschien soms ook door den anus van het aangevallen

1. *Crossocosmia* oorspronkelijk.

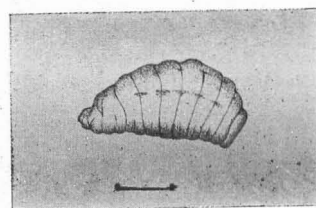

3. *Masicera* naar VAN DEVENTER.

2. *Parexorista modicella*

naar KONINGSBERGER.

4. Larve van *Masicera*
naar VAN DEVENTER.

dier naar binnen, en voeden zich dan met de inwendige organen. Wanneer de larven volwassen zijn, komen ze gewoonlijk naar buiten om zich te verpoppen. Slechts zelden vindt de verpopping binnen het aangetaste dier plaats. Meestal herbergt het slachtoffer slechts één enkele parasiet, somtijds meer. Tot dusverre was het grootst waargenomen aantal 12. Uw rups met haar 30 cocons is dus bijzonder gastvrij geweest.

Hiernevens geven we afbeeldingen van een drietal parasietvliegen, die op Java voorkomen. Meld eens, of de uwe hierop geleken. En, zend voortaan vooral de dieren, waarover u inlichtingen wilt hebben, aan ons adres op.